

هشدارى درباره پیامدهای خشکسالى در جامعه ایران

خشکسالى آسیب پذیری های موجود جامعه ایران را بیشتر کرده و به حاشیه راندن اجتماعى زنان را تشدید کرده است. خشکسالى بار بیشتری را بر دوش زنان از نظر مسئولیت هایشان در زمینه مراقبت از خانه وارد می کند. علاوه بر این، مهاجرت مردان عمدتاً جوان، تعادل جنسیتی را در مراکز شهری مخدوش کرده است. گزارش هایی

وجود دارد که با افزایش ناامیدی، اثر های منفی بر ازدواج و تولد منجر شده است. کودکان به ویژه آسیب پذیر هستند و خطرات بیشتری برای سلامتی آنها از جمله بیماری های پوستی و چشمی، رشد شناختی، علاوه بر مشکلات تنفسی مرتبط با خشکسالى به وجود آمده است. در سال های اخیر افزایش سه برابری در کودکان از نظر سلامتی آسیب پذیر مستقیماً به گرد و غبار موجود در هوا و کمبود آن نسبت داده می شود. چشمگیرترین گواه خشک شدن ویرانگر و طولانى مدت سی سال گذشته ناپدید شدن دریاچه ها و تالاب ها در بخش هایی از ایران است. تنش بیش از حد منابع آبی در سراسر کشور، به ویژه در مناطق مرزی شرق و غرب، آشکارتر شده است. تامین آب سالم و کافی برای آشامیدن، بهداشت و سلامت، کشاورزی، دامپروری و برق به چالش رومرزه تبدیل شده است. از تبعات مهم خشکسالى، ناامنى غذایی است که خود به تضعیف انسجام اجتماعى در صورت عدم رسیدگی به فشارهای فزاینده بر معیشت خانوارها می انجامد. شرایط فعلی خشکسالى در درجه اول ناشی از فعالیتهای انسانی است، و البته نشانه ای از تغییرات اقلیمی ناشی از مدیریت ناپایدار زمین و آب در داخل و کشورهای همسایه است. گستره وسیعی از ایران تحت اثر شرایط خشکسالى با درجاتى متفاوتی از شدت و وسعت محلی قرار گرفته است. کاهش بارندگی در ۳۰ سال گذشته، پروژه های زیرساختی نامناسب و ضربه اقتصادی سیاسى به جامعه، همه با هم تاب آوری در برابر اثرهای تحریم های فزاینده بر کشور را کمتر کرده است. ایران تقریباً به صورت پیوسته میزان حدود ۳/۵ میلیون پناهنده از سرزمین های جنگ زده همسایه بوده است. نزدیک به پنج میلیون نفر - ۷۰ درصد از جمعیت روستایی استان های آسیب دیده از خشکسالى - بیشتر در مناطق روستایی دور افتاده استان ها در معرض خطر بالای اثرات ناشی از خشکسالى هستند. معیشت به شدت آسیب دیده و برای تطبیق با واقعیت های جدید نیاز به بازسازی و پالایش دارد. زنان سرپرست خانوار و آنهایی که دارای اعضای فامیل تحت تکفل هستند بیشتر تحت اثر قرار می گیرند. تبعات خشکسالى، خطرات چندگانه همراه با آن و اثرهای انسانی آن را می توان به صورت زیر خلاصه کرد: اثرهای منفی بر دسترسی، و کیفیت آب به دلیل کمبود آب آشامیدنى و بهداشتی که باعث مشکلات سلامتی می شود. کمبود آب برای کشاورزی و دامپروری، که تا حد زیادی مهمترین قسمتهایی است که معیشت را تامین می کنند، و بیشتر مناطق مرزی تحت اثر قرار گرفته اند. مهاجرت ناشی از فقدان شغل نیز اثر مخربی بر محله ها دارد. با بدتر شدن فزاینده خدمات اجتماعی، از دست دادن معیشت منظم تاب آوری جامعه کاهش می یابد. بازارها در تمام استان ها با مواد غذایی و اقلام ضروری از جمله در دسترس بودن کالاهای اساسی فاعلند، با این حال، قدرت خرید به دلیل کمبود شغل و نرخ قابل توجه بیکاری تضعیف شده است. وخامت وضع سکونتگاه شهری و به ویژه حاشیه نشین های شهرهای بزرگ، که مقصد مردم در حال مهاجرت از محیط های روستایی هستند. آمار بالای آسیب ها از نظر سلامت روان، با افزایش ناامیدی، افسردگی، اضطراب و خشم. آسیب های فیزیکی سلامت شامل بیماری های تنفسی، چشمی و پوستی و اسهال و مشکلات معده به دلیل آب آشامیدنى آلوده. بدتر شدن استانداردهای زندگی که بر سلامت مردم اثر مستقیم می گذارد.

افزایش آسیب پذیری در برابر سایر مخاطرات، مانند سیل و زلزله، به دلیل کاهش رطوبت خاک. با پژمرده شدن خاک سطحی و پوشش گیاهی، از جمله جنگل ها و بیابان، باران هایی که می آیند باعث خسارات فزاینده ناشی از سیل می شوند. ایران با طیف وسیعی از چالش های زیست محیطی از جمله دمای بالا، آلودگی، سیل و دریاچه های در حال محو شدن مواجه است. در فروردین ۱۴۰۰، سازمان هواشناسی کشور نسبت به «خشکسالى بی سابقه» و میزان بارندگی که بطور قابل ملاحظه ای کمتر از میانگین بلندمدت بود، هشدار داد. میزان بارندگی در حوضه های اصلی رودخانه های ایران از شهریور ۱۳۹۹ تا تیر ۱۴۰۰ در بیشتر نقاط در مقایسه با دوره قبل از آن به میزان قابل توجهی کمتر بوده است. ایران خشکسالى های مکرر را تجربه می کند و با چشم انداز شرایط شدیدتر ناشی از تغییرات اقلیمی مواجه است. نگرانی ویژه این است که این اثرات خشکسالى در شمال شرق ایران در مناطق هم مرز با افغانستان مشاهده شده است. جمعیت هلال احمر ایران اعلام کرد از ۳۱ استان ۲۹ استان به ویژه ۷ استان خراسان جنوبی، کرمان، سیستان بلوچستان، هرمزگان، خوزستان، اصفهان و خراسان رضوی به شدت تحت تاثیر خشکسالى قرار گرفته اند. فقدان تامین آب سالم و کافی برای آشامیدن، بهداشت، کشاورزی، دامپروری و برق، علاوه بر تشویق روندهای منفی اجتماعی، فشار مخرب و ناپایدار فزاینده ای بر سلامت، درآمد خانوارها وارد می کند. | خبرآنلاین

اسدالله امرایی:

از فروش حق کتاب‌هایم ضرر نکردم

نویسنده و مترجم کشور گفت: ممکن است نویسنده در دوره‌ای به خاطر نیاز، بخواهد حق اثر خود را بفروشد. من هم یک یا دو بار در شرایطی بودم که فکر می‌کردم اگر چنین کنم راحت‌ترم، اما ضرر نکردم. ناشران حرفه‌ای علاوه بر اینکه بر کاغذ، صحافی و چاپ کتاب توجه دارند، به مسائلی مانند رعایت حق مولفان و مترجمان هم دقت می‌کنند. این در حالی است که برخی از ناشران برای کاهش هزینه‌های نشر، گاه زحمات خالق اثر را نادیده می‌گیرند. یکی از مسائلی که همزمان با افزایش قیمت کاغذ و در نتیجه آن، افزایش قیمت کتاب مطرح شد، لزوم توجه ناشران در به‌روز کردن مبلغ حق‌التالیف و حق‌الترجمه نویسندگان و مترجمان بعد از تجدید چاپ کتاب است. اسدالله امرایی، نویسنده و مترجم با بیان اینکه در طول فعالیت خود با ناشری که حق مترجم و نویسنده را نادیده گرفته و بعد از تجدید چاپ کتاب، حق‌التالیف و حق‌الترجمه را مطابق با آن افزایش ندهد، همکاری نداشته‌است، به خبرنگار ایرنا گفت: به جرات می‌توانم بگویم ناشرانی که با آن‌ها همکاری می‌کنم، چنین برخوردی با من نداشتند و محاسبات آن‌ها براساس قیمت پشت جلد کتاب‌ها است. یعنی وقتی کتاب را تجدید چاپ می‌کنند، دقیقاً طبق همان قرارى که داشتیم، با قیمت جدید با من حساب کردند. وی درباره چگونگی شکل‌گیری مشکل میان ناشران و نویسندگان، توضیح داد: برخی از ناشران قیمت کتاب‌های فروش نرفته را تغییر می‌دهند، یعنی بعد از تسویه حق‌التالیف یک چاپ، ممکن است بعد از چند سال کتاب فروش نرود، ناشران گاهی قیمت کتابی را که در انبار مانده‌است، تغییر می‌دهند. این روند باید با ضوابط قانونی انجام شود. برخی از ناشران بعد از تغییر قیمت کتاب، اقدامی برای رسیدگی به حق‌التالیف و حق‌الترجمه انجام نمی‌دهند.

شرکت‌های پخش در این روند سود بیشتری دارند به گفته این مترجم، مبنای تغییر قیمت کتاب بر هر اساسی باشد، ناشر در تجدید چاپ موظف است طبق رویه‌ای که در قرارداد مشخص شده‌است، عمل کند. امرایی تأکید کرد: گاهی نویسنده یا مترجم، حق یک اثر را به ناشر می‌فروشد. در این نوع از قرارداد حتی اگر کتاب بارها تجدید چاپ شود و فروش بالایی داشته‌باشد، خارج از مبلغ توافق شده اولیه که تسویه شده، وجهی به مولف و مترجم تعلق نمی‌گیرد و حرجی هم بر ناشر نیست، زیرا مطابق قرارداد عمل کرده و موقع تحویل اثر تسویه حساب کرده، زیرا ناشر کتاب را خریده و مال اوست، پس هر تصمیمی برای تغییر قیمت و تجدید چاپ این کتاب فقط توسط ناشر گرفته می‌شود. مترجم کتاب پاییز پدرسالار (نوشته گابریل گارسیا مارکز ۱۹۷۵) افزود: این در حالی است که اگر نویسنده و مترجم قرارداد درصدی با نشر داشته‌باشند، درصد دریافتی آن‌ها از قیمت پشت جلد در قرارداد مشخص شده‌است و مبنای کار ناشر، قرارداد و قیمت پشت جلد در هر دوره از چاپ خواهد بود. امرایی درباره حق‌التالیف و حق‌الترجمه‌ای که در ۱۵ درصد باشد و در برخی از موارد ممکن است ناشر برای نویسنده یا مترجم، رقم بالاتری قرار داده‌ها درباره آن نوشته می‌شود و درصد آن نیز گفت حق‌التالیف ممکن است بین ۱۰ تا ۱۵ درصد باشد و در صورت است، اما شرکت‌های پخش در این روند سود بیشتری دارند. البته محاسبات به چه صورت است، اما شرکت‌های پخش در این روند سود بیشتری دارند. البته خوشبختانه در بازار امروز در یکسری از موارد مانند نمایشگاه‌ها و فروش مستقیم ناشرانی که کتاب‌فروشی یا شرکت پخش دارند، ممکن است مقداری تفاوت درصد وجود داشته‌باشد. زیرا روند فعالیت ناشری که مستقیماً کتاب را می‌فروشد با ناشری که کتابش باید توسط توزیع‌کننده در بازار کتاب توزیع شود، متفاوت است.

از فروش حق اثر ضرر نکردم

امرایی با بیان اینکه فروختن حق اثر، اقدامی بود که بیشتر در قدیم و سال‌های قبل از انقلاب انجام می‌شد، درباره چرایی انتخاب این روش توسط برخی از نویسندگان و مترجمان توضیح داد: ممکن است در دوره‌ای نویسنده نیاز داشته‌باشد و بخواهد اثر را بفروشد. من هم یک یا دو بار در شرایطی بودم که فکر می‌کردم اگر حق اثر را بفروشم، راحت‌ترم، اما ضرر نکردم. مترجم کتاب خوش خنده (نوشته هاینریش بل) با اشاره به فروش حق اثر توسط مترجمان بزرگ بسیاری از آثار که در قدیم توسط ناشران پیش از انقلاب چاپ شده‌است، ادامه داد: این قراری است که نویسنده و مترجم با ناشر دارد، ممکن بود کتابی که مولف حق آن را فروخته بود، در چاپ اول بماند. ناشرانی مانند انتشارات امیرکبیر، انتشارات جیبی یا علمی و فرهنگی که جایگزین بنگاه ترجمه و چاپ کتاب فرانکلین شده، وارث آن ناشران بوده‌اند یا نشر را به تملک خود درآورده اند. خیلی از این مولفان و مترجمان حقوق آثارشان را فروخته بودند و زمانی که ناشران آن را چاپ می‌کردند، چیزی به مولف نمی‌رسید.

برخی ناشران حق‌التالیف و حق‌الترجمه را نمی‌پردازند

این مترجم با بیان اینکه برخی از مولفان و مترجمان که حق اثر را فروخته بودند از حق‌التالیف بهره‌مند می‌شدند، ادامه داد: مالکان فعلی هم مطابق همان قرارداده‌ها عمل می‌کنند. البته در میان ناشران هم هستند کسانی که حق‌التالیف و حق‌الترجمه مولفان و مترجمان را نمی‌پردازند. امرایی با بیان یکی از تجربیات خود درباره استفاده یک ناشر از کتاب نویسنده‌ای که در ایران نیست، توضیح داد: مثلاً ناشری کتاب مترجمی را پنج بار چاپ کرده، فروخته و به علت اینکه خانواده مترجم در ایران نیستند، حتی پیگیری نکرده‌است که حق تالیف را بپردازد. وراث هم که پیگیری کردند با وجود آنکه قصد انتفاع شخصی نداشتند و می‌خواستند وجه دریافتی را به خیریه‌های داخل کشور بپردازند، هنوز به جایی نرسیدند. در مقابل ناشرانی را هم داریم که حق تالیف و ترجمه پدیدآورندگانی را که داخل کشور نیستند در حساب معین و مشخصی واریز می‌کنند تا هنگام دسترسی به آن‌ها یا وراث‌شان بپردازند.

صاحب‌امتیاز:

مؤسسه مطبوعاتی هوشمند

رسانه امروز

مدیر مسئول:

مازیار هوشمند

سردبیر:

علی هوشمند

مدیر گرافیک:

فاطمه فیصلی

صفحه آرا:

محمد عباسی

نشانی دفتر مرکزی: بوشهر-خیابان

طالقانی-بعد از پمپ بنزین

وزیری- ساختمان شاتل - طبقه

اول-واحد ۲ **تلفن:**

۰۹۱۷۶۶۰۵۵۲

نمابر:

۰۲۱-۸۹۷۸۳۳۳۱

پست الکترونیکی:

payameasalooye@gmail.com

p.asalooye@gmail.com

وبسایت: payameasalooye.ir

چاپ: شاخه سبز

این نامه اخلاق حرفه‌ای روزنامه
پایام عسویه را در
payameasalooye.ir بخوانید

پنجشنبه ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۴۰۱ ■ شماره ۱۹۱۹

رتبه ۴

امتیاز ۴۳/۲

خبر

هیچ مصوبه فرهنگی سفرهای

استانی روی زمین نماند

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: نباید اجازه دهیم که هیچ مصوبه فرهنگی سفرهای استانی بدون پیگیری رها شود و تعامل جدی و روشن با بخش‌های مختلف استان‌ها در این خصوص از اهمیت بالایی برخوردار است.

به گزارش ایرنا از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، محمدمهدی اسماعیلی یکشنبه ۱۸ اردیبهشت- در نخستین روز همایش سراسری مدیران کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان ها در دولت مردمی گفت: دولت مردمی با یک گفتمان انقلابی و شفاف در حوزه فرهنگ وارد عرصه شده است و نهایت تلاشمان را به کار خواهیم گرفت تا تحولات رو به رشدی در عرصه مدیریت فرهنگی کشور رخ دهد و ان شالله مدیریت فرهنگی کشور در یک فضای روشن در مسیر خود استوار بماند.

وی با اشاره به نقش مهم مدیران کل فرهنگ و ارشاد در استان ها در تعالی فرهنگی کشور گفت: این نکته مهم نباید فراموش شود که مدیران کل ارشاد استان ها در واقع نماینده گفتمان فرهنگی حاکم بر دولت مردمی هستند و باید نقش تعیین کننده و جریان ساز در حوزه فرهنگ استان خود ایفا کنند و از یک بینش انقلابی و تحول گرایانه برخوردار باشند. مدیران کل ارشاد استانها باید بتوانند با برنامه‌ریزی مدون پایه های فرهنگی استان را ارتقا دهند و با قدرت از جریان فرهنگی انقلاب و اندیشه های مقام معظم رهبری(مدظله) دفاع کنند.رییس شورای فرهنگ عمومی کشور گفت: ما همگی سربازان رهبر معظم انقلاب در حوزه فرهنگ هستیم و باید نهایت تلاشمان را انجام دهیم تا اندیشه های فرهنگی مقام معظم رهبری را عملیاتی کنیم، زیرا ایشان مرزبندی روشنی در حوزه فرهنگ دارند که با برنامه ریزی و همت می توان اندیشه های ایشان را در حوزه فرهنگ عملیاتی کرد. حدود ۷۰ ماموریت سند تحول دولت مردمی بر عهده وزارت فرهنگ است و از آنجا که باید نسبت به این سند تعهد داشته باشیم، مدیران کل ارشاد استان ها باید نسبت به اجرای آن اهتمام جدی داشته باشند. وی به اهمیت برپایی منظم جلسات شورای فرهنگ عمومی اشاره کرد و افزود: برپایی بدون وقفه و منظم این جلسات از اهمیت خاصی برخوردار است و به لطف خدا تا به اینجا بدون وقفه جلسات به صورت مستمر برگزار شده و ضروری است که مدیران استان ها در این جلسات حضور منظم داشته باشند؛ زیرا شورای فرهنگ عمومی پیشانی فعالیت های فرهنگی استان ها محسوب می شود. البته مدیران نباید از جلسات کارگروه تخصصی فرهنگی استان ها هم غافل شوند زیرا تقویت این کارگروه‌ها اتفاقات روشنی در حوزه فرهنگ و هنر استان ها رقم خواهد زد.